

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
(УНУС)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова приймальної комісії УНУС
Олена НЕПОЧАТЕНКО
«23» квітня 2024 р.

ПРОГРАМА

фахового іспиту для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) (у тому числі іноземних громадян та осіб без громадянства) зі спеціальності 201 Агронімія

Голова фахової атестаційної комісії

(підпис)

Лідія КОНОНЕНКО

Укладачі: к. с.-г. н., доцент Лідія КОНОНЕНКО (гарант освітньої програми); к. с.-г. н., доцент Ірина РАССАДІНА; к. с.-г. н., доцент Андрій СІЧКАР; к. с.-г. н., доцент Андрій НОВАК.

Схвалено науково-методичною комісією факультету агрономії (протокол № 4 від 16 квітня 2024 р.).

Схвалено вченою радою факультету агрономії (протокол № 6 від 22 квітня 2024 р.).

ВСТУП

Програма фахового іспиту передбачає перевірку здатності до опанування навчальної програми освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 201 Агронімія на основі здобутих раніше компетентностей.

Програма містить змістові розділи дисциплін «Загальне землеробство», «Агрохімія і ґрунтознавство», «Рослинництво».

Фаховий іспит має за мету перевірку рівня фахової підготовки абітурієнта і оцінювання готовності вступника до опанування освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство.

Обов'язковим є дотримання вступниками засад академічної доброчесності.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ, ДИСЦИПЛІНИ, ЇХ ТЕМИ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. ЗАГАЛЬНЕ ЗЕМЛЕРОБСТВО

1. Фактори життя рослин.
2. Основні закони землеробства.
3. Родючість ґрунту і створення оптимальних умов життя рослин.
4. Водний режим ґрунту і заходи його регулювання.
5. Повітряний режим і заходи його регулювання.
6. Тепловий режим і заходи його регулювання.
7. Світловий режим і заходи його регулювання.
8. Поживний режим і заходи його регулювання.
9. Біологічні особливості бур'янів і класифікації бур'янів.
10. Боротьба з бур'янами.
11. Наукові основи сівозмін.
12. Розміщення польових культур і чистого пару в сівозміні.
13. Термін повернення культур на попереднє місце вирощування.
14. Класифікація сівозмін.
15. Зональність і спеціалізація польових сівозмін.
16. Наукові основи обробітку ґрунту.
17. Класифікація механічного обробітку ґрунту.
18. Заходи обробітку ґрунту.
19. Системи обробітку ґрунту.
20. Особливості обробітку ґрунту на меліоративних і новоосвоюваних землях.
21. Мінімізація обробітку ґрунту.
22. Контроль якості обробітку ґрунту.
23. Ерозія ґрунту та заходи захисту сільськогосподарських угідь від неї.
24. Наукові основи систем землеробства.
25. Розробка та освоєння зональних систем землеробства.

2. АГРОХІМІЯ І ҐРУНТОЗНАВСТВО

1. Поняття про ґрунт.
2. Фазовий склад ґрунту.
3. Хімічний склад мінеральної частини ґрунту.
4. Органічна речовина ґрунту.
5. Категорії ґрунтової родючості й заходи її підвищення та окультурювання ґрунтів.
6. Фактори ґрунтоутворення.
7. Систематика, класифікація та загальні закономірності географії ґрунтів.
8. Роль добрив у підвищенні ефективності сільськогосподарського виробництва.
9. Агрохімія – наукова основа застосування добрив.
10. Хімічний склад і живлення рослин.
11. Значення і застосування добрив у світі та Україні.
12. Роль мікроорганізмів у процесі перетворення поживних речовин в ґрунті.
13. Динаміка вмісту гумусу і поживних речовин у ґрунтах України в останні роки.
14. Живлення рослин.
15. Мінеральні добрива, їх властивості та особливості застосування.
16. Органічні добрива і бактеріальні препарати та особливості їх застосування.
17. Система застосування добрив і бактеріальних препаратів.
18. Особливості живлення й удобрення сільськогосподарських культур.
19. Методи досліджень в агрохімії.
20. Агрохімічний сервіс.

3. РОСЛИННИЦТВО

1. Поширення основних видів сільськогосподарських культур.
2. Еколого-біологічні основи рослинництва.
3. Агротехнічні основи рослинництва.
4. Агрохімічні основи рослинництва.
5. Організаційно-господарські, біоенергетичні і економічні основи рослинництва.
6. Основи програмування врожайності польових культур.
7. Основи насіннезнавства.
8. Біологія і технологія виробництва зернових культур.
9. Біологія і технологія виробництва технічних культур.
10. Біологія і технологія виробництва кормових культур.
11. Біологія і технологія виробництва бульбоплідних і баштанних культур.
12. Біологія і технологія виробництва лікарських культур.

ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Що вивчає землеробство як наука?

- А. Відтворення і покращення родючості ґрунту.
- Б. Загальні прийоми вирощування сільськогосподарських культур, розробку заходів раціонального використання землі і захисту її від ерозії.
- В. Захист ґрунтів від ерозії.
- Г. Фізико-механічні властивості ґрунтів і способи їх покращення.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Фаховий іспит проводиться у формі тестового контролю знань. Загальна кількість тестових завдань становить 150, з яких вступнику за допомогою інформаційної системи дистанційної освіти Moodle задається 50. Кожне завдання містить чотири варіанти відповідей, серед яких лише одна правильна. Результати фахового іспиту оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. Оцінювання відповідей здійснюється алгоритмом програми Moodle згідно структури оцінки. Особи, які набрали менше, ніж 100 балів, позбавляються права участі в конкурсі.

Для проведення фахового іспиту норма часу встановлюється не більше однієї астрономічної години.

Структура оцінки

Кількість вірних відповідей з 50 питань	Оцінка за шкалою 100-200 балів	Кількість вірних відповідей з 50 питань	Оцінка за шкалою 100-200 балів
1	102	26	152
2	104	27	154
3	106	28	156
4	108	29	158
5	110	30	160
6	112	31	162
7	114	32	164
8	116	33	166
9	118	34	168
10	120	35	170
11	122	36	172
12	124	37	174
13	126	38	176
14	128	39	178
15	130	40	180
16	132	41	182
17	134	42	184
18	136	43	186
19	138	44	188
20	140	45	190
21	142	46	192
22	144	47	194
23	146	48	196
24	148	49	198
25	150	50	200

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Єщенко В.О. Землеробство: Підручник / [В.О. Єщенко, П.Г. Копитко, А.П. Бутило, В.П. Опришко]; За ред. В.О. Єщенка. – К.: Лазурит-Поліграф, 2013. – 376 с.: іл.
2. Єщенко В.О. Загальне землеробство: Термінол. слов. / В.О. Єщенко, П.Г. Копитко, А.П. Бутило, В.П. Опришко; За ред. В.О. Єщенка. – УВПП, 2002. – 176 с.
3. Єщенко В.О. Сівозміни лісостепової зони / В.О. Єщенко, В.П. Опришко, П.Г. Копитко ; За ред. В.О. Єщенка. – Умань, 2007. – 176 с.
4. Єщенко В.О. Обробіток ґрунту та наукові основи його мінімалізації: Навч. посіб. / [В.О. Єщенко, А.Ф. Головчук, В.А. Слаута, М.В. Калієвський]; За ред. В.О. Єщенка. – Умань: Видавець «Сочінський», 2011. – 308 с.
5. Примак І.Д. Системи землеробства: історія їх розвитку і наукові основи / [І.Д. Примак, В.А. Вергунов, В.Г. Рошко та ін.]; За ред. І.Д. Примака. – Біла церква: Білоцерківський ДАУ, 2004. – 528 с.
6. Господаренко Г.М. Агрохімія: Підручник / Г.М. Господаренко. – К.: «СІК ГРУП Україна», 2015. – 376 с.; іл.
7. Городній М.М. Агрохімія: Підручник. – 4-те вид., перероб. та доп. / М.М. Городній. – К.: Арістей, 2008. – 936 с.
8. Геркіял О.М. Агрохімія: Навч. посіб. / О.М. Геркіял, Г.М. Господаренко, Ю.В. Коларьков. – Умань: УВПП, 2008. – 300 с.
9. Господаренко Г.М. Удобрення сільськогосподарських культур / Г.М. Господаренко. – К.: «СІК ГРУП Україна», 2016. – 276 с.
10. Господаренко Г.М. Система застосування добрив / Г.М. Господаренко. – К.: «СІК ГРУП Україна», 2015. – 332 с.
11. Назаренко І.І. Ґрунтознавство: Підручник / І.І. Назаренко, С.М. Польчина, В.А. Нікорич. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2008. – 400 с.
12. Зінченко О.І. Рослинництво: Підручник. – 3-те вид., перероб. і доп. / О.І. Зінченко. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2016. – 612 с.
13. Каленська С.М. Рослинництво з основами кормовиробництва: Навч. посіб. / [С.М. Каленська, М.Я. Дмитришак, Г.І. Демидась та ін.]. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2013. – 650 с.
14. Лихочвор В.В. Рослинництво. Сучасні інтенсивні технології вирощування основних польових культур / В.В. Лихочвор, В.Ф. Петриченко. – Львів: НВФ «Українські технології», 2006. – 730 с.
15. Зінченко О.І. Рослинництво: Практикум / [О.І. Зінченко, А.В. Коротєєв, С.М. Каленська та ін.]; За ред. О.І. Зінченка. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 536 с.
16. Системи технологій в рослинництві: Навч. посіб. / [Г.М. Господаренко, В.О. Єщенко, С.П. Полторецький та ін.]; За ред. Г.М. Господаренка і В.О. Єщенка. – Умань: СПД Сочінський, 2008.–365 с.